

LIMPOPO

PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NDZAWULO YA NHLUVUKISO WA VAAKI

BUGUTSHUMISWA YA PAIA

Yo dzudzanywa u yan ga khethekanyo ya 14 ya
Mulayo wa 2 wa 2000 wa Thuthuwedzo ya Tswikelo
ya Mafhungo, sa zwe wa khwinisiswa zwone.

Fulwi 2025

Tshitenwa	Tthalutshedzo na Tthandavhudzo	Nomboro ya Siatari
1.	Tthalutshedzo na tthandavhudzo	(iv)
2.	Mutevhe wa akronimi na khautshedzo ya maipfi	(viii)
3.	Manweledzo na ndivhotiwa ya bugutshumiswa	1
4.	Mushumo wa bugutshumiswa ya PAIA	2
5.	Mbumbo ya Muhasho wa Mveledziso ya zwa Matshilisano	3
6.	Zwidodombedzwa zwa ndeme zwa tswikelo ya mafhungo a Muhasho wa Mveledziso ya zwa Matshilisano	3
7.	Maga a khakhululo a re hone arali tthodea dza PAIA dzi songo tevhedzwa kana ho nyadziwa mulayo kana u kundelwa u tevhedza nga Muhasho	5
8.	Nyendedzi nga ha kushumisele kwa PAIA khathihi na ndila ya u wana tswikelo ya bugutshumiswa	7
9.	Khethekanyo dza rekhodo dzo farwaho nga Muhasho	9
10.	Rekhodo dza Muhasho dzine dza wanala muthu a songo ita khumbelo ya tswikelo u ya nga Khethekanyo ya 15(2) ya Mulayo	14
11.	Maitele a tswikelo ya rekhodo dzo farwaho nga Muhasho	14
12.	U shumiwa ha mafhungo a muthu ene mune	19
13.	Mbadelo dzo randelwaho	21
14.	U wanala ha bugutshumiswa	22
15.	Rekhodo dzine dza sa kone u wanala kana dze dza si vhuye dza vha hone	22
16.	U tshinyadza rekhodo	22
17.	U khwiniswa ha bugutshumiswa	23
18.	TSHITENWANYENGEDZEDZWA TSHA A	24

19.	TSHITEŊWANYENGEDZEDZWA TSHA B	25
20.	TSHITEŊWANYENGEDZEDZWA TSHA C	31

1. **ṬHALUTSHEDZO NA ṬHANDAVHUDZO**

1.1 **Ṭhalutshedzo**

1.1.1 **“Mbadelo ya tswikelo”** zwi amba mbadelo yo randelwaho ndivho dza u ya nga khethekanyo ya 22(6) ya Mulayo wa Ṭhuṯhuwedzo ya Tswikelo ya Mafhungo une hafha wa ḡivhiwa sa PAIA

1.1.2 **“Thero ya data”** zwi amba muthu ane mafhungo a muthu ene muṇe a amba ngaye.

1.1.3 **007A**“Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo” zwi amba muthu o nangiwo kha tshiimiswa tsha nnyi na nnyi kana phuraivethe ane a vha na vhuḡifhinduleli ha u thusa muofisiri wa Mafhungo nga Khumbelo ya PAIA.

1.1.4 **Nyendedzi**” zwi mba nyendedzi ya kushumisele kwa PAIA nga muthu muṇwe na muṇwe ane a tama u tevhedza pfanelo inwe na inwe yo bulwaho kha Mulayo wa 2 wa PAIA wa 2000 wa Ṭhuṯhuwedzo ya Tswikelo ya Mafhungo wa PAIA na Mulayo wa Tsireledzo ya Mafhungo a Muthu ene Muṇe wa 04 wa 2013, sa zwe wa buliswa zwone kha khethekanyo ya 10.

1.1.5 **“Khomishini ya Pfanelo dza Vhathu”** zwi amba Khomishini ya Pfanelo dza Vhathu ya Afrika Tshipembe yo bulwaho kha khethekanyo ya 181 (1) (b) ya Ndayotewa.

1.1.6 **“Muofisiri wa Mafhungo”** zwi amba Ṭhoho ya Muhasho wa zwa Mveledziso ya zwa Matshilisano wa Limpopo.

1.1.7 **Mulangamafhungo**” zwi amba Mulangamafhungo o tangedzwaho u ya nga khethekanyo ya 39 ya Mulayo wa Tsireledzo ya Mafhungo a Muthu ene mune, wa 2013.

1.1.8 **“Khatululo ya nga ngomu”** zwi amba khatululo ya nga ngomu kha vhulangi u ya nga khethekanyo ya 74 ya PAIA..

1.1.9 **“Minisita”** zwi amba murado wa Khabinethe o hwedzwaho vhudifhinduleli ha ndaulo ya zwa vhulamukanyi

1.1.10 **“Muthu”** zwi amba muthu wa vhukuma kana muthu u ya nga mulayo.

1.1.11 **“Mafhungo a muthu ene mune”** zwi amba mafhungo a elanaho na muthu wa vhukuma ane a kona u sumbea, hu tshi katelwa, fhedzi zwi sa thivheli–

- (a) mafhungo a elanaho na murafho, dzhenda, mbeu, vhuimana, tshiimo kha zwa murafho kana vhubvo ha zwa matshilisano, mbingano, lushaka, muvhala, vhuimo kha zwa vhudzekani, miñwaha, mutakalo wa muvhili kana wa muhumbulo, mutakalo, vuholefhali, vhurereli, vhudifari, lutendo, mvelele, luambo na mabebo a muthu.
- (b) mafhungo a elanaho na pfunzo kana zwa mutakalo, zwa masheleni, zwa vhugevhenga kana divhazwakale ya zwa mushumo ya muthu.
- (c) nomborondauli inwe na inwe, simbolo, diresi ya imeili, diresi ya fhethu, nomboro ya lufingo, mafhungo a fhethu, tshitalusi tsha kha inthanete kana zwiñwe zwidodombedzwa zwo hwedzwaho muthu.
- (d) mafhungo a bayometiriki a muthu

- (e) mahumbulwa a muthu, mihumbulo kana zwine muthu a zwi takalela.
- (f) vhudavhidzani ho rumelwaho nga muthu ane a kwamea thwii kana zwi khagala lwa phuraivethe kana lwa tshidzumbeni kana vhuñwe vhudavhidzani vhune ha nga dzumbulula vhunzani ha vhudavhidzani ha vhukuma
- (g) kuvhonele na kuhumbulele kwa vhañwe vhathu nga ha muthu; na
- (h) dzina la muthu arali li tshi bvelela na mañwe mafhungo a muthu ene muñe ane a elena na muthu kana arali u bula dzina hu tshi nga dzumbulula mafhungo nga ha muthu fhedzi a dzumba mafhungo a muthu o no lovhaho lwa miñwaha ine ya fhira 20.

1.1.12 Tshiimiswa tsha nnyi na nnyi” zwi amba –

- (a) muhasho muñwe na muñwe kana ndangulo kha lushaka kana kha vundu kha muvhuso kana kha masipala muñwe na muñwe wapo muvhusoni; kana
- (b) tshiimiswa tshiñwe na tshiñwe musi
- (i) hu tshi shumiswa maanda kana u ita mushumo u ya nga Ndayotewa kana ndaulo ya vundu; kana
 - (ii) u shumisa maanda a tshitshavha kana u ita mushumo wa nnyi na nnyi u ya nga ndaulo inwe na inwe.

1.1.13 ““Rekhodo” ya, kana ya malugana na, tshitshavha kana tshiimiswa tsha phuraivethe, zwi amba mafhungo mañwe na mañwe o rekhodiwaho –

(a) hu songo sedzwa tshivhumbeo kana vhuzhendedzi,

(b) yo farwaho kana i re nga fhasi ha ndango ya tshiimiswa tsha nnyi na nnyi tshenetsho kana tshiimiswa tsha phuraivethe, nga u tevhekana hazwo khathihi; na

(c) zwo thomiwa kana a zwongo thomiwa nga tshiimiswa tshenetsho tsha nnyi na nnyi kana tsha phuraivethe, nga u tevhekana hazwo.

1.1.14 **“Khumbelo ya tswikelo”**, malugana na –

(a) tshiimiswa tsha nnyi na nnyi zwi amba khumbelo ya tswikelo ya rekhodo ya nnyi na nnyi u ya nga khethekanyo ya 11 ya Mulayo.

1.1.15 **“Khumbelo ya tswikelo”**, ya malugana na –

(a) tshiimiswa tsha nnyi na nnyi, zwi amba

(i) muthu muṁwe na muṁwe (ane a si vhe tshiimiswa tsha nnyi na nnyi tsho bulwaho kha pharagirafu ya (a) kana ya (b)(i) ya thalutshedzo ya 'tshiimiswa tsha nnyi na nnyi', kana tsha muofisiri) ane a khou ita khumbelo ya tswikelo ya rekhodo ya tshiimiswa itsho tsha nnyi na nnyi; kana

(ii) muthu o imelaho muthu o bulwaho kha pharagirafuṱhukhu ya (i).

(b) tshiimiswa tsha nnyi na nnyi, zwi amba

(i) muthu muṁwe na muṁwe, hu tshi katelwa, hu sa thivhelwi, tshiimiswa tsha nnyina nnyi muofisiri, ane a ita khumbelo ya tswikelo ya rekhodo ya tshiimiswa tsha phuraivethe, kana

- (ii) muthu o imelaho muthu o bulwaho kha pharagirafuthukhu ya (i);

1.1.16 **Muthu a re kana tshiimiswa tshi re na vhuḍifhinduleli**” zwi amba tshiimiswa tsha nnyi na nnyi kana tsha phuraivethe kana muthu muḥwe na muḥwe, a eṭhe kana a na vhaḥwe, hune vha ta ndivho ya na kushumele kwa mafhungo a muthu ene muṅe zwa amba zwone.

1.1.17 **Nendila'**, zwi tshi elana na khumbelo ya tswikelo kha –

- (a) rekhodo ya tshiimiswa tsha nnyi na nnyi, zwi amba muthu muḥwe na muḥwe (hu tshi katelwa, zwi sa thivheli, muvhuso wa nṅa, tshiimiswa tsha dzitshakatshaka kana tshiimiswa tsha muvhuso wonoyo kana dzangano) hu sa katelwi) –

- (i) muhumbeli ane a kwamea, na

- (ii) tshiimiswa tsha nnyi na nnyi; kana

1.1.18 **“Mulayo”** zwi amba Mulayo wa Thuṭhuwedzo ya Tswikelo ya Mafhungo wa 2 wa 2000 sa zwe wa khwiniswa ngaho, na u angaredza ndangulo iḥwe na iḥwe yo itwaho na ine ya khou shumiswa u ya nga khethekanyo ya 92.

1.2 **Thalutshedzo**

1.2.1 u shumiswa huḥwe na huḥwe ha mulayo muḥwe na muḥwe kana ndaulo hu ḍo vha tshumiso ya mulayo, ndaulo kana muḥwe mulayo, u bva nga datumu ya u saina ngayo kana sa zwine ya ḍo khwinisiswa zwone kana u shandukisiswa zwi tshi ya tshifhinga tshenetsho.

- 1.2.2 arali u netshedzwa hunwe na hunwe kha thalutshedzo hu tshi vha u netshedzwa ha u tou imela hune ha disa pfanelo kana ha nea vhudifhinduleli nendila munwe, zwenezwo, hu sa hanedzwi uri zwi tou vha mbetshelwa iyi sa ine ya vha mbetshelo ya u imela kha Bugutshumiswa iyi.
- 1.2.3 hune ipfi linwe na linwe la talutshedzwa kha linwe fhungodavhi line la si vhe ili, ipfi ili li do vha na thalutshedzo ye la randelwa lone kha fhungodavhi ilo hune la shumiswa hone kha linwalwa ili
- 1.2.4 hune nomboro inwe na inwe ya maduvha ya do fanela u tiwa u bva kha linwe duvha, nomboro iyo i do tiwa i si na duvha ilo nahone i do thoma u tiwa u bva kha duvha li tevhelaho. Arali duvha la u fhedza la nomboro iyo li tshi wela kha duvha line li si vhe la mushumo, duvha la u fhedza li do dzhiwa sa duvha li tevhelaho line la vha la mushumo.
- 1.2.5 ndaedzo inwe na inwe ya maduvha (ine ya si vhe ndaedzo ya maduvha a mushumo), minwedzi kana minwaha zwi do vha ndaedzo ya maduvha a re kha khalenda, minwedzi, kana minwaha, nga hune zwa nga vha ngaho
- 1.2.6 u shumiswa ha ipfi "hu tshi katelwa a zwi tevhelaho zwa tevhelwa nga tsumbo dzo topolwaho a zwi nga do dzhiwa sa zwine zwa fhungudza zwine kudzudzanyele kwa maipfi zwao e a li ranga phanda a amba zwone na uri mulayo wa *eiusdem generis* a u nga do shumiswa kha u talutshedza kudzudzanyele zwakwo ukwu kana tsumbo idzi dzo topolwaho.
- 1.2.7 arali hu na khudano kha thalutshedzo ya kana kushumisele kwa Bugutshumiswa iyi na Mulayo, hu do shuma Mulayo.

- 1.2.8 Bugutshumiswa iyi a i didzhii i tshi nga i angaredza kana u shuma nga vhudalo na liga linwe na linwe line la vha kha Mulayo. Uri a divhe mbetshelo dza Mulayo musi a sa athu u swikisa khumbelo kha Mulangi.

2. MUTEVHE WA AKRONIMI NA KHAUTSHEDZO YA MAIPFI

- 2.1 **NDAYOTEWA** : Ndayotewa ya Riphabuliki ya Afrika Tshipembe, Mulayo wa nomboro ya 108 wa 1996
- 2.2 **DIO** : Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo
- 2.3 **IO** : Muofisiri wa Mafhungo
- 2.4 **IR** : Mulangamafhungo
- 2.5 **MINISTER** : Minisita wa Tshumelo dza Vhulamukanyi na Ndulamiso
- 2.6 **PAIA** : Mulayo wa Thuthuwedzo ya Tswikelo ya Mafhungo wa nomboro ya 2 wa 2000
- 2.7 **PFMA** : Mulayo wa Ndangulo ya Masheleni a Tshitshavha wa nomboro ya 1 wa 1999 sa zwe wa khwiniswa ngaho
- 2.9 **POPIA** : Mulayo wa Tsireledzo ya Mafhungo wa nomboro ya 4 wa 2013
- 2.9 **SAHRC** : khomishini ya Pfanelo dza Vhathu ya Afrika Tshipembe

3. MANWELEDZO NA NDIVHOTIWA DZA BUGUTSHUMISWA

Ndivhotiwa khulwane ya Mulayo wa Thuthuwedzo ya Tswikelo ya Mafhungo, (PAIA) wa 200 u shumisa khethekanyo ya 32 ya Mulayotewa, une wa amba uri muthu muñwe na muñwe u na pfanelo ya u swikela mafhungo o farwaho nga Muvhuso (tshiimiswa tsha muvhuso) na kana tshiimiswa tsha phuraivethe, musu mafhungo ayo o farwaho lwa tshiphiri a tshi do todea hu tshi itelwa u shumiswa na u tsireledzwa ha pfanelo. Nga u tou angaredza, ndivho ya PAIA ndi u khwathisedza ndeme ya tswikelo ya mafhungo kha tshitshavha tsha dimokirasi nga u tufuwedza mvelele ya u bvela khagala na ya vhuifhinduleli. PAIA i ita izwi nga u humbela tshitshavha (muvhuso) khathihi na phuraivethe (zwiimiswa zwi si zwa muvhuso) uri zwi sike bugutshumiswa dzine dza talutshedza lushaka lwa rekhodo dzine vha fara, khathihi na maga ane vhanwe vha nga kona u swikela mafhungo ayo.

PAIA i dovha ya pima tshaka dza mafhungo ane a nga kona u swikelwa, izwi zwi amba uri, mafhungo o humbelwaho a nga kha di hanelwa tswikelo nga fhasi ha nyimele dzo fhambanaho. Bugutshumiswa iyi yo kuvhanganywa ho tevhedzwa Khethekanyo ya 14 ya PAIA nahone i netshedza thandavhudzo ya mafhungo ane a swikelwa nga nnyi na nnyi kha Muhasho wa Mveledziso ya zwa Matshilisano wa Limpopo. Izwi zwi katela mbumbo yawo, mishumo, na ndivhotiwa dzawo; zwidodombedzwa zwa vhukwamani; maga a u ita khumbelo ya mafhungo; Mafhungo ane a wanala hu songo itwa khumbelo; mbadelo dzine dza badelwa musu hu tshi itwa khumbelo ya tswikelo kha inwe na inwe ya rekhodo idzi, PAIA i tikedza u vha na tshidzumbe kha mafhungo aya nga u amba uri ho ngo fanela u bulwa u ya nga Mulayo, nga nnda ha musu hu kha muthu ane mafhungo aya a elana naye kana muimeleli o tendelwaho.

Zwinwe hafhu, PAIA i dovha ya netshedza u vha na tshidzumbe kha zwitenwa zwo fhambanaho zwa kushumele kwa mabindu a Muhasho, hune zwa do vha zwo tea kana zwi tshi konadzea. Khethekanyo dzine dza khou tevhela dzi talutshedza maga a kuhumbelelele kwa tswikelo ya rekhodo dza Muhasho. Izwi zwi tevhkana na nyombedzelo ine Muhasho wa ita kha u kombetshedza mvelele ya u vha khagala, fhasi

ha mulayo, khathihi na u tevhezwa ha milayo ya vhudifhinduleli, u fhulufhedzea, na vhudifhinduleli kha vhashelamulenzhe.

4. 4. MUSHUMO WA BUGUTSHUMISWA YA PAIA

4.1 Bugutshumiswa iyi ya PAIA i shumiswa nga nnyi na nnyi –

4.1.1 tola tshaka dza rekhodo dzine dza nga vha dzi tshi vho wanala kha Muhasho wa zwa Mveledziso ya zwa Matshilisano wa Limpopo une wa vhidzwa sa Muhasho, hu si na thodea ya u swikisa khumbelo ya tshiofisi ya PAIA

4.1.2 pfesesa ndila ya u ita khumbelo ya tswikelo ya rekhodo dza Muhasho

4.1.3 wana tswikelo ya zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwo teaho zwa vhathu vhane vha do thusa tshitshavha nga rekhodo dzine tsha khou todou dzi swikela;

4.1.4 divha maga othe a ndulamiso a re hone kha Muhasho malugana na khumbelo ya tswikelo ya rekhodo, phanda ha musu tshi tshi kwama Khothe;

4.1.5 tandavhudza tshumelo dzine dza wanala nga mirado ya nnyi na nnyi u bva kha Muhasho na ndila ya u swikela tshumelo dzenedzo;

4.1.6 tandavhudza thalutshedzo ya nyendedzi nga ha kushumisele kwa PAIA, sa zwe ya khwinisiswa zwone nga Muhasho na uri ri wana hani tswikelo yayo.

4.1.7 pfesesa arali tshiimiswa tshi tshi do shuma mafhungo a muthu ene mune, ndivho ya u shuma mafhungo a muthu ene mune na tandavhudzo ya khethekanyo dza thero ya data na mafhungo kana khethekanyo dza mafhungo ane a tshimbilelana nao

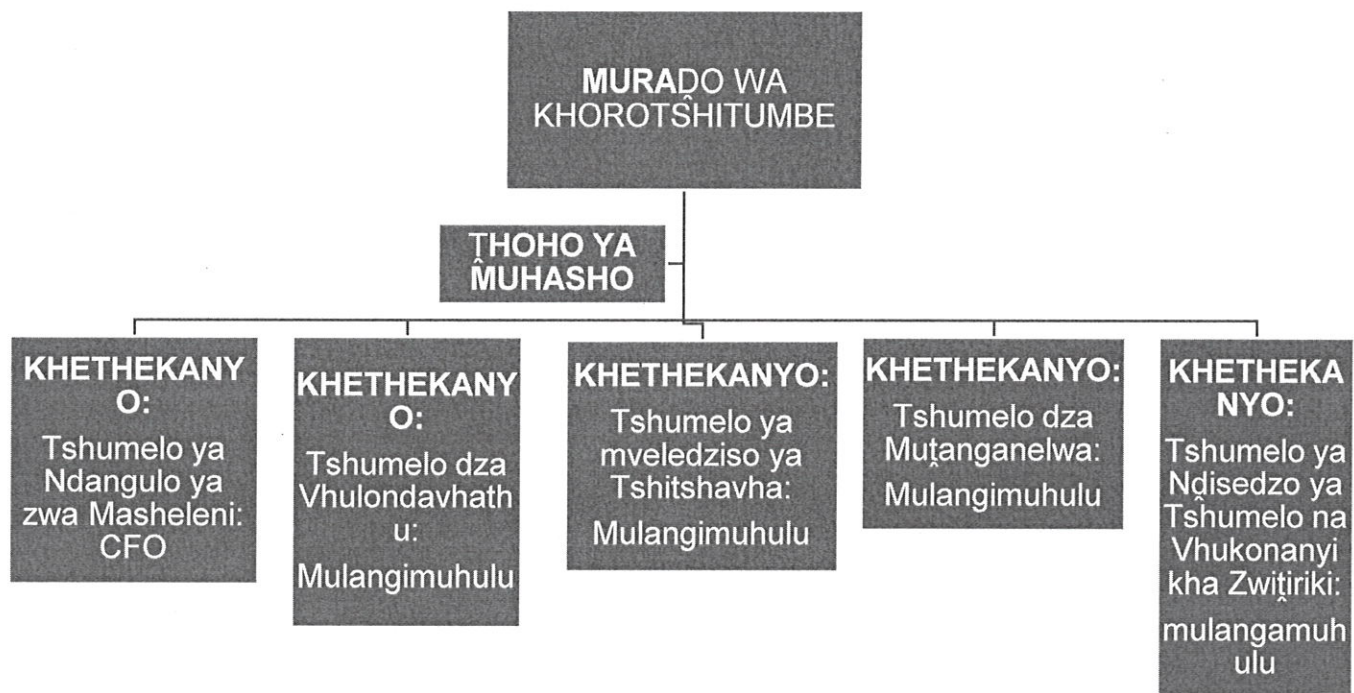
4.1.8 divha arali Muhasho wo dzudzanya u pfukisela kana u shuma mafhungo a muthu ene mune nnda ha Riphabuiki ya Afrika Tshipembe na vhatanganedzi kana khethekanyo dza vhatanganedzi vhane vha nga netshedzwa mafhungo a muthu ene mune; na

4.1.9 u divha arali Muvhuso u na maga a tsireledzo o teaho u khwathisedza tshidzumbwe, vhungoho na u wanala ha mafhungo ane a fanela u shumiwa.

5. MBUMBO YA MUHASHO WA ZWA MVELEDZISO YA ZWA MATSHILISANO WA LIMPOPO

Muradzo wa Khorotshitumbe ndi Thoho ya zwa Polotiki ya muhasho wa Mveledziso ya zwa Matshilisano khathihi na lufhafha lwa Ndaulo ya Muhasho ine ya langwa nga Thoho ya Muhasho (HOD) ane a dovha hafhu a vha Muofisiri wa Masheleni wa Muhasho. U na Khethekanyo thanu (5) dzo hwedzwaho vhudifhinduleli ha Ndangulo ya zwa masheleni, Tshumelo dza zwa Matshilisano, Tshumelo ya Mveledziso ya Nnyi na nnyi, Tshumelo ya Mutanganelwa na Tshumelo ya Ndisedzo ya Tshumelo na Khonanyo ya Zwiitiriki.

Muhasho u na ofisi thanu (5) dza Tshiitiriki, dzine dza vha: Capricorn, Mopani, Sekhukhune, Vhembe na Waterberg na Polokwane sa yone Ofisi Khulwane. U ya nga ha ndisedzo ya tshumelo, Muhasho u na Senthara tharu (3) dzo Tsireledzeaho, Mahaya a vhana mana (4), Haya huthihi ha Vhaaluwa na Senthara nthihi (1) ya u Lafhela.

6. ZWIDODOMBEDZWA ZWA NDEME ZWA TSWIKELO YA MAFHUNGO A MUHASHO WA MVELEDZISO YA ZWA MATSHILISANO

6.1 Muofisiri wa mafhungo

Dzina: Sehlapelo Martin C.A.M.

Luŋingo: +27 15-230 4301

Imeili: SehlapeloM@dsd.limpopo.gov.za

Nomboro ya Fekisi: +27 15-291 2298

6.2 Mufarisa Muofisiri wa Mafhugo(Kha vha dzhie nzele: arali Mufarisa Muofisiri wa mafhungo o hwedzwaho maanda atshi fhira muthihi, vha humbelwa uri vha netshedze zwidodombedzwa zwa Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo munwe na munwe wa tshiimiswa tsho nangiwo u ya nga khethekanyo ya 17 (1) ya PAIA)

Dzina: Mothapo MS
Lutingo: +27 15-230 4302
Imeili: MothapoMS@dsd.limpopo.gov.za
Nomboro ya Fekisi: +27 15 291 2182/2335

6.2 Zwidodombedzwa nga u angaredza zwa tswikelo ya mafhungo

Imeili: info@dsd.limpopo.gov.za

6.3 Ofisi Khulwane

Diresi ya Poswo: Limpopo Department of social Development
Private Bag 9710
POLOKWANE
0700

Diresi ya Fhethu: 21 Corner Biccand and Rabe ' Street
Polokwane Central
POLOKWANE
0700

Lutingo: 015 230 4300
Imeili: info@dsd.limpopo.gov.za
Webusaithi: www.dsd.limpopo.gov.za

7. KHAKHULULO DZI RE HONE ARLI U NETSHEDZWA HA PAIA HU SONGO TEVHEDZWA KANA HO NYADZIWA MULAYO KANA MUHASHO WO KUNDELWA U DZHIA VHUKANDO

7.1 Arali muhasho wa kundelwa u tevhedza u netshedzwa ha PAIA, muhumbeli kana muthu muhwe na muhwe a kwameaho hu tshi tevhedzwa khethekanyo ya 78 ya PAIA kathihi na Mulayo wa 3 wa 2000 (PAJA) wa Thuthuwedzo ya

Vhulamukanyi ha zwa Ndaulo, a nga, swika khothe yapo hu u itela gavhelo lo teaho.

- 7.2 Arali muhumbeli kana nendila o khakhelwa nga tsheo ya Muhasho, a nga, tou swikisa khumbelo nahone hu sa athu u fhela maduvha a 180, a nga swikisa khumbelo khothe hu u itela gavhelo lo teaho u ya nga khethekanyo ya 82 ya Mulayo

7.3.1 Khakhululo dza nga Ngomu

- 7.3.1.1 Khaṭhululo ya nga ngomu i nga kona fhedzi u swikiswa, u ya nga khethekanyo ya 74 ya PAIA, kha vhulanguli ho teaho.
- 7.3.1.3 Zwo tea, muhumbeli a nga swikisa khaṭhululo ya nga ngomu i hanedzanaho na tsheo ya Muofisiri wa Mafhungo ho sedzwa maga a tevhelaho –
- 7.3.1.3.1 u haniwa ha u netshedzwa ha tswikelo ya rekhodo.
- 7.3.1.3.2 thendara kana mbadelo ya mutengo wa tswikelo u ya nga khethekanyo ya 22 (1) ya PAIA; kana
- 7.3.1.3.3 mbadelo ya tswikelo ine ya fanela u badelwa yo dalesa; kana
- 7.3.1.3.4 thendara kana mbadelo ya diphosithi u ya nga khethekanyo ya 22(2) ya PAIA; kana
- 7.3.1.3.5 tsheo ya Muofisiri wa Mafhungo ya u nea thendelo ya khumbelo ya tswikelo; kana
- 7.3.1.3.6 u engedzwa ha tshifhinga u ya nga khethekanyo ya 26(1) ya PAIA; kana
- 7.3.1.3.7 u hanelwa u netshedzwa ha tswikelo ya rekhodo dzi nga zwivhumbeo zwo imaho ngauri zwo humbelwaho, u ya nga khethekanyo ya 29 (3) ya PAIA.
- 7.3.1.3.8 u kundelwa u bvisela khagala rekhodo: kana
- 7.3.1.3.9 u hanelwa u netshedzwa khumbelo ya u tendelwa u sa badela mbadelo

7.3.2 nendila a nga swikisa khatululo ya nga ngomu a tshi hanedzana na tsheo ya Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo kana Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo ya u netshedza khumbelo ya tswikelo ya rekhodo.

7.3.3 U itela khatululo i hanedzanaho na tsheo yo (dzo) itwaho nga Muofisiri wa Mafhungo, yo bulwaho kha pharagirafu ya 7.3.1.2 i re afho ntha, muhumbeli a nga swikisa khumbelo ya khatululo nga u dadza Fomo ya 4. Fomo ya 4, yo nambatedzwaho afho, i fanela u swikiswa kha Muofisiri wa Mafhungo kana Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo onoyo muthihi we a ita tsheo ya u thoma, ane a fanela u i fhirisela kha Maandalanga o teaho hu sa athu u fhela maduvha a fumi (10) a mushumo nga murahu ha musu vho tangedza khatululo ya nga ngomu.

7.3.4 **Tshifhinga tshine khatululo ya fanela u swikiswa ngatsho**

7.3.4.1 Fomo ya khatululo ya nga ngomu i fanela u swikiswa kana u rumelwa kha direse kana nomboro ya fekisi kana ya elekhithironikhi ya Muofisiri wa Mafhungo, zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwine zwi wanala kha pharagirafu ya 6 i re afho ntha

7.3.4.1.1 hu sa athu u fhela maduvha a 60 nga murahu ha musu tsheo yo no itwa.

7.3.4.1.2 hu sa athu u fhela maduvha a 30 nga murahu ha musu ndivhadzo yo swikiswa kha nendila ine ya hanedzana na tsheo.

7.3.5 Khatululo i fanela u swikiswa kha Muofisiri wa Mafhungo ane u ya nga PAIA, a fanela u i fhirisela kha Maandalanga o teaho, hu sa athu u fhela maduvha a fumi (10) khathihi na –

7.3.5.1 mbuno dzawe dza tsheo yeneyo; na

7.3.5.2 dzina, direse ya poswo, nomboro ya lusingo na fekisi khathihi na direse ya elekhithironikhi, tshenetsho tshine tsha vha hone, tsha nendila munwe na munwe ane a nga divhadzwa nga ha khumbelo, u ya nga khethekanyo ya 47 (1) ya PAIA.

- 7.3.6 Khaṭhululo i fanela u swikiswa kana u rumelwa kha mutevhe wa zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwo ṅekedzwaho kha pharagirafu ya 6 afho ṅṭha.
- 7.3.7 Nga murahu ha u sumbedzwa ha tshivhangi tshi pfadzaho, Muhasho u nga tendela u lenga u swikiswa ha khaṭhululo ya nga ngomu. Arali Maandḷalanga o teaho a songo fushea nga mbuno dzo thomaho u swikiswa dza u lenga u swikisa khaṭhululo; khumbelo i ḡo haniwa nga ṅdivhadzo yo tou ṅwalelwaho muthu o swikisaho khaṭhululo ya nga ngomu.
- 7.3.8 Muhumbeli ane a khou swikisa khaṭhululo ya nga ngomu ine ya hanedzana na u haniwa ha khumbelo yawe ya tswikelo a nga badela mbadelo yo randelwaho ya khaṭhululo (arali i hone kana nga ṅṇḁa ha musu o tendelwa u sa badela mbadelo). Arali mbadelo yo randelwaho ya khaṭhululo yo tea u badelelwa khaṭhululo ya nga ngomu, tsheo ya khaṭhululo ya nga ngomu i nga lengiswa u swika mbadelo i tshi badelwa.
- 7.3.9 Maandḷalanga a khorotshitumbe, a fanela u shuma na u dzhia tsheo ya khaṭhululo ya nga ngomu hu sa athu u fhela maḡuvha a furaru (30) u bva nga ḡuvha ḽe khaṭhululo ya nga ngomu ya ṭanganedzwa nga Muofisiri wa Mafhungo kana Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo.
- 7.3.10 **Maga a Khakhululo a nga ṅṇḁa**
- 7.3.11 Tsheo yo itwaho nga Maandḷalangan, ine ya kwama tsheo iṅwe na iṅwe ya tsheo dzine muhumbeli kana ṅṇḁila a khou pfiswa ngadzo vhuṭungu, ndi ya u fhedza na uri muhumbeli kana ṅṇḁila nga ṅḡila ya u ita khumbelo hu sa athu u fhela maḡuvha a 180, ita khumbelo khothe hu u itela gavhelo ḽo teaho u ya nga khethekanyo ya 82.

8. NYENDEDZI NGA HA KUSHUMISELE KWA PAIA NA URI VHA SWIKELA HANI BUGUTSHUMISWA

- 8.1 Ndivho ya bugutshumiswa ndi ya u netshedza mafhungo ane a todiwa nga muthu muñwe na muñwe ane a tama u shumisa kana u tevhedza mulayo muñwe na muñwe yo bulwaho kha PAIA na POPIA.
- 8.2 Bugutshumiswa iyi i do tou fombe kha u thusa muthu, ane a dovha a dzhiwa sa thero ya data, nga ha uri u swikela hani mafhungo awe/mafhungovhune ayo u ya nga khethekanyo ya 23 ya POPIA. Bugutshumiswa yo bulwaho afho ntha i na thalutshedzo ya –
- 8.2.1 zwishumiswa zwa PAIA na POPIA;
- 8.2.2 diresi ya poswo na ya tshitirata, nomboro dza fekisi na dza lutingo, arali dzi hone, diresi ya elekhithironikhi ya –
- 8.2.2.1 Muofisiri wa Mafhungo a tshiimiswa tshiñwe na tshiñwe tsha nnyi na nnyi a, na
- 8.2.2.2 Muthusa Muofisiri muñwe na muñwe wa tshiimiswa tshiñwe na tshiñwe tsha nnyi na nnyi na tsha phuraivethe o hwedzwaho maanda u ya nga khethekanyo ya 17(1) ya PAIA khathihi na khethekanyo ya 56 ya POPIA;
- 8.3 ndila na tshivhumbeo tsha khumbelo ya –
- 8.3.1 tswikelo ya rekhodo ya tshiimiswa tsha nnyi na nnyi tsho bulwaho kha khethekanyo ya 11 ya PAIA; na
- 8.3.2 tswikelo ya rekhodo ya tshiimiswa tsha phuraivethe yo bulwaho kha khethekanyo ya 50 a PAIA;
- 8.3.3 thuso ine ya vha hone u bva kha Muofisiri wa Mafhungo wa tshiimiswa tsha nnyi na nnyi u ya nga PAIA na POPIA;
- 8.3.4 thuso ine ya wanala u bva kha Mulanguli u ya nga PAIA na POPIA;

8.3.5 khakhululo dzothe dzine dza wanala kha zwa mulayo nga ha mulayo kana u kundelwa u tevhedza ho sedzwa pfanelo kana mushumo wo haseledzwaho kana u kombetshedzwa nga PAIA na POPIA, hu tshi katelwa na ngila ye ya swikiswa ngayo –

–

8.3.5.1 khatululo ya nga ngomu.

8.3.5.2 mbilahelo kha Mulanguli; na

8.3.5.3 khumbelo kha khothe ine ya hanedzana na tsheo ya, Muofisiri wa Mafhungo wa tshiimiswa tsha nnyi na nnyi, tsheo nga ha khatululo ya nga ngomu kana tsheo nga Mulanguli kana tsheo ya thoho ya tshiimiswa tsha phuraivethe.

8.3.6 makumedzwa a khethekanyo dza 14 na 51 dzine dza tda tshiimiswa tsha nnyi na nnyi na tsha phuraivethe, nga u fhambana hazwo, uri zwi kuvhanganye Bugutshumiswa, na uri bugutshumiswa i swikelelwa hani;

8.3.7 makumedzwa a khethekanyo dza 15 na 52 dza PAIA dzine dza amba nga u dibula nga u tou funa ha khethekanyo dza rekhodo nga tshiimiswa tsha nnyi na nnyi na tsha phuraivethe, nga u fhambana hazwo

8.3.8 ngivhadzo dzo bviswaho u ya nga khethekanyo ya 22 na 54 ya PAIA malugana na mbadelo dzine dza fanela u badelwa dza khumbelo dza tswikelo; na

8.3.9 ndaulo dzo itwaho u ya nga khethekanyo ya 92 ya PAIA

9. KHETHEKANYO YA REKHODO DZO FARWAHO NGA MUHASHO

9.1 Rekthodo dzo farwaho nga Muhasho dzo bveledzwa nga kha khethekanyo inwe na inwe yawo, ho shumiswa maitele a kushumele kwa PAIA na POPIA.

- 9.2 Khethekanyo inwe na inwe ya Muhasho i bveledza rekhodo dzo fhambanaho dzine dza elana na zwibveledzwa zwo topolwaho zwa khethekanyo na rekhodo dza mashumele nga tshifhinga tsha kushumele kwa tshiimiswa.
- 9.3 Khethekanyo dza rekhodo dzo bveledzwaho kha muhasho dzi khethekanywa nga ndila yo tevhekanywaho afho fhasi—
- 9.3.1 u ya nga pulane ya faila ya zwa vhudavhidzani, faila nga ha thikhedzo ya tshifirathedzhi, na maga a kushumele kwa Muhasho.
- 9.3.2 Shedu lu ya Ndaulo ya Rekhodo hu tshi itelwa dzi nwe rekhodo hu tshi katelwa na u andadza na rekhodo dza mimbvumo dzi vhone alaho na sisiteme ya mafhungo a elekhi thironikhi dza Muhasho.
- 9.4 Dzi nwe rekhodo dza Muhasho dzi wanala nga tshifhinga tsha mushumo wa Muhasho honeha, kha dzi nwe nyimele rekhodo dzi a tlanganedzwa u bva kha zwiimiswa zwa nnyi na nnyi na zwa phuraivethe u ya nga PAIA na POPIA.
- 9.5 Muhasho u na pfanelo ya u pfukisela khumbelo dza rekhodo kha zwiimiswa zwo teaho hune zwiimiswa izwi zwa vha vhone vhafari vha hulwane vha kana vhabveledzi vha mafhungo o humbelwaho, kana hune Muhasho wa sa tsha vha na rekhodo idzi.
- 9.6 Muhasho u dovha wa vha na pfanelo ya u sika khethekanyo ntswa dza rekhodo hune zwa vha zwo tea. Bugutshumiswa iyi i do khwiniswa uri i kone u sumbedza tshanduko kha khethekanyo ya rekhodo zwavhudi.
- 9.7 **Thalutshedzo ya thero dzine tshiimiswa tsha dzi fara khathihi na khethekanyo dza rekhodo dzo farwaho nga Muhasho wa Mveledziso ya zwa Matshilisano**
- 9.7.1 Muhasho wo fara rekhodo dzi tevhelaho, dzine dza wanala u bva kha Muhasho nahone dzi nga kona u humbelwa nga ndila ya PAIA o

randelwaho kha pharagirafu ya 9.7.3 afho fhasi. Rekhodo dzo raloho dzi anzela u sa vha na mafhungo ane a nga pfi ndi a tshidzumbwe.

9.7.3 Afho fhasi hu na mutevhe wa rekhodo na mafhungo ane a nga humbelwa lwa tshiofisi u ya nga PAIA:

Thero nga ha tshiimiswa tsho faraho rekhodo	Khethekanyo dza rekhodo dzo farwaho kha thero inwe na inwe	Khumbelo ya tswikelo
Tshumelo dza zwa Matshilisano (U langa ndisedzo ya Tshumelo dzo tanganelanaho dza zwa Matshilisano kha vhatu vho shaesaho nga u isa Tshumelo dza zwa Matshilisano)	Mbekanyamaitele na mivhigo ya: - Tshumelo dza ndangulo ya Ndambedzo kha NGO. - Ndondolo kha Nwana na Muṭa - Maandafhadzo ya Tshipondwa, - Thivhelo ya Vhutshinyi kha zwa Matshilisano na Tshumisommbi ya Zwidzidzivhadzi - Tshumelo dza Vhuholefali na Vhaaluwa - Gavhelo la thuso kha zwa Matshilisano dzine dzi si vhe dza Zwiimiswa zwa HIV/AIDS - Tshumelo dzi budekanyaho	X
Tshumelo dza Mveledziso ya Tshitshavha (U netshedza ndisedzo ya Tshumelo dza Mveledziso ya Tshitshavha)	Mbekanyamaitele na Mivhigo ya: - Tshumelo dza ndalamo dza Vhutshilo zwa u kona u dibveledza uri a tshile - Tshumelo dza thikhedzo - Tshumelo dza Mveledziso ya Vhaswa - Tshumelo dza Thikhedzo na Mafulo a u ya Tshitshavhani.	X

Tshīrathedzhi, Nzudzanyo ya Mbekanyamaitele, na vhulavhelesi na tsedzuluso	Mivhigo na Mbekanyamushumo: - Mivhigo na Pulane dza Tshanduko na Nyengedzeo - Vhulavhelesi na u sedzulusa rekhodo na mivhigo - Mañwalwanzudzanywa a Mbekanyamaitele na Tshīrathedzhiki - Pulane dza Tshīrathedzhiki, Pulane dza Kushumele dza Tshīratheki - Mbumbo dza Zwiimiswa - Mbalombalo dza Ndinganelo ya Kutholele	X
Tshumelo dza Ndangulo ya zwa Masheleni	- Mbekanyamaitele dza gwama na thendara, mañwalwa na mivhigo. - Mbekanyamaitele dza ndunzhendunzhe ya ndisedzo na Thengoni - Mivhigo na Pulane dza Ndangulo ya Zwiimiswa - Rekhodo dza vhañetshedzi vha tshumelo, vautshara dza mbadelo, - Redzhisitara dza u ñivhofha na dza ndaka - Tsumbamuholo dza vhashumi na mitevhe ya muholo - Dzikhonñhiraka, khwañisedzathengo, dzikhothesheni - Mutevhe wa vhahumbeli vha Thendara na thendara dzo avhelwaho - Mivhigo ya vhuendedzi na u dzudza zwiendedzi zwi ngonani - Pulane dza Zwifhañ	X
Vhudavhidzani na Nyandadzamafhungo	- Nyandadzamafhungo, - Inthaviyu dza Radio na dza TV, - Zwitatamennde, - Zwidodmbedzwa zwa vhashelamulenzhe, - Zwipitshi na Milaedza ya Tshiofisi, - Pfufho na Zwifhiwa,	-

	- Zwi re kha Webusaithi na tshiataluli tsha tshiimiswa na girafu dza mafhungo, zwibugwana - Zwiandadzwa, Pheriodikha, dzhenala, Mivhigo, Mabambiri dza mafhungo, - Mafhungo, Dzimagazini, Dzingavhela, Nyandadzo dza E-, bugu.	
Mbekanyamaitele dza Kushumele kana Kuitele kana Mihanga	- Thendelano ya Matshimbidzele, Ndangulo ya Pulane dza u Renga, Khonthiraka na Thendarathiwa, Ndambedzo, Masheleni, Vhanetshedzi vha tshumelo, Ndangulo ya zwine zwa nga vhanga Khombo, Odithi, IT, Ndangulo ya Masheleni, Mafhungo a Vhashumi, Ndangulo ya Dzirekhodo dza Vhugudivhadzi na Mbambadzo.	X
Tshumelo ya zwa Vhashumi na Mveledziso ya Ndangulo	- Maitele na Mbekanyamaitele dza HR; - Poswo dzo andadzwaho; - Rekhodo dza Vhashumi; - Mveledziso na u Guda, tsumbo, Pulane dza Vhugudisi na Mveledziso ya Vhukoni (zwikili); - Pulane ya Ndinganelo Mushumoni na Zwitetistiki	X
Tshithirathedziki/ Mañwalwa, Dzipulane, Makumedzwa	- Mivhigo ya Kotara na ya Nwaha, - Pulane ya Tshithirathedzhi, - Pulane ya Kushumele kwa Nwaha.	X
Thekholodzhi ya Mafhungo, Mafhungungo na Dzirekhodo, Ndangulo ya Dzirekhodo	- Khumbelo ya Khombo na Tshumelo; - Mafhungo a Vhune ha ndaka na u Nea Ndaka; - Logo dza Sisiteme ya Mishumo; - Sisiteme ya Kushumele na Dzilogo; - Mutevhe wa Sisiteme dza u Lugisa; - Mivhigo ya Kushumele kwa Nwedzi; - Thendelano ya Maimo a Tshumelo; - Bugutshumiswa ya Kutshimbidzele kwa Mbekanyamaitele dza ICT; - U dzudza netiweke i ngonani;	X

	- Sisiteme ya Mveledziso ya Mutevheṭhaḍu wa Vhutshilo-Maḥwalwa	
Muvhuso wa Muṭanganelwa	- Pulane dza Nzunzanyo dza Mabindu; - Memorandamu wa Kupfesesese; - Maitele na Mbekanyamaitele a Mulanguli; - Pulane ya Tsireledzo na Mutakalo zwa Mushumoni; - Redzhisiṭara ya Ndaulo ya Ndozwo; - Maitele a Phuluso	X
Mivhigo/ Miminetse/ Dzitsheo	- Thoḍisiso dza Khonifarese na Mawanwa, - U lavhelesa na U sedzulusa na Mbalavhathu, - Mivhigo ya tsedzuluso na tsenguluiso, - Makumedzwa kha mulayo	X
Bugutshumiswa na Nyendedzi	- Bugutshumiswa ya Mulanguli na Kushumisele kwa Nyendedzi ya Kushumisele kwa PAIA	X
Redzhisiṭara	- Muofisiri wa Mafhungo, Khoudu dza Vhuḍifari dzo Bviswaho, Khethekanyo dza nga Ngomu, Pulane ya Kufailale, Shedulu ya Ndangulo ya Rekhodo	X
Tshumelo dza zwa Mulayo	- U thetsheleswa ha Milandu ha u tou Kombetshedzwa, Dzisamanisi, ndaela dza u guduba, na zwithu zwo fariwaho, Nḡivhadzo dza Khombekhombe, Nḡivhadzo dza Mafhungo, u Dzhenelela nga HR, Tsengo dza madalo a u wana vhupfiwa ha tshitshavha - , Mivhigo ya Kupulanele na muvhigo wa thoḍisiso..	X
Mafhungo a zwa Vhashumi	- Khoudu ya Vhuḍifari	X
Mveledziso ya Vhazulapo	Mivhigo ya Mbalombalo na Demogirafiki	X

- 9.8 Khethekanyo dza rekhodo dzine ha nga vha na mbuno dza u hanelwa tswikelo ya rekhodo
- 9.8.1 Rekhodo dzo tevhekanywaho kha khethekanyo i re afho fhasi dzi nga humbelwa lwa tshiofisi, fhedzi tswikelo ya tshipiḁa tsha rekhodo idzi kana rekhodo yo fhelelaho i nga haniwa ho sedzwa maga a mulayo o dodombedzwaho kha khethekanyo ya 33 u swika kha 46 na kha khethekanyo ya 62 u swika kha 70 ya PAIA.
- 9.8.2 Muhasho u dovha wa vha na pfanelo dza u hana tswikelo ya rekhodo hune u shumiwa ha rekhodo idzi ha ḁo swikisa kha tshanduko ya ndeme i sa pfadzi ya zwishumiswa zwayo.
- 9.8.3 Tswikelo i ḁo dovha hafhu ya haniwa hune khumbelo dza vhonala zwi khagala uri a si dza ndeme/ dza vha dzi dza matambavhana na kana dzi dza u dzindela.
- 9.8.4 Naho zwo ralo, Muofisiri wa Mafhungo kana Muthusa (Mu) Vhaofisiri vha Mafhungo vha nga netshedza khumbelo ya tswikelo ya rekhodo ya Muhasho, arali –
- 9.8.4.1 u bviselwa khagala ha rekhodo hu tshi ḁo dzumbulula vhuṱanzi ha u pfukwa huhulwane ha, kana u kundelwa u tevhedza mulayo; na
- 9.8.4.2 dzangalelo la tshitshavha kha u bviselwa khagala ha rekhodo hune ha fhedza hu tshi fhira tshinyalelo yo bulwaho kha inwe ya mbuno dza u haniwa ha tswikelo ya rekhodo.

Khethekanyo ya rekhodo	Kha fomo ya khumbelo fhedzi
Mafhungo a elanaho na tsireledzo	X
Nyambedzano dza Mulangi dza nga ngomu	X
Rekhodo dzo farwaho nga Tshumelo dza zwa mulayo	X
Vhudavhidzani ha tshidzumbe ha nga ngomu ha Ndangulo ya Khorotshitumbe	X

Tshodiso yo itwaho nga Vhanetshedzi vha Tshumelo vha Muhasho	X
Vhudavhidzani ha tshidzumbe ha mugetshedzwa wa tshumelo	X
Mafhungo a tshidzumbe o farwaho nga tshifhinga tsha tshodiso,	X
Mafhungo a nendila a zwa vhupfumedzani, madzulo a tshidzumbe o valwaho, mafhungo a axennde na mugetshedzwa wa tshumelo wa vhuraru,	X
Mafhungo o Dodombedzwaho a zwa Vhashumi, hu tshi katelwa, fhedzi hu sa thivhelwi faila dzi elanaho na maga a ndatiso na rekhodo, mafhungo a zwa dzilafho, na mafhungo a muthu ene mune	X
Dziwe Tshumelo dza Maimo a Thendelano	X
Manwe Manwalwa a Thendara	X
Adzhenda na Miminetse ya Mitangano na vhudavhidzani	X
Mvetamveto dza mivhigo, mbekanyamaitele, na manwalwa a therisano	X
Mabambiri a tshodiso na madzinginywa a zwa Mulayo – Ndivhadzo dza Khombetshedzo; - nzudzanyo vhukati ha madzangano; -Muvhigo wa asesimennde; - Ndivhadzo ya Mafhungo; - Linwalo la u guduba; na – Khombetshedzo ya u divhonadza khothe.	X
Tsumbathengo na vhumanzi ha mbadelo	X
Minwe mivhigo ya forentsiki	X

10. REKHODO DZA MUHASHO WA MVELEDZISO YA ZWA MATSHILISANO WA LIMPOPO DZINE DZA WANALA MUTHU A SONGO ITA KHUMBELO YA TSWIKELO, U YA NGA KHETHEKANYO YA 15(2) YA MULAYO

Khethekanyo	Lushaka lwa linwalo
--------------------	----------------------------

Fomo	Fomo dza Khumbelo ya Tswikelo ya rekhodo dza PAIA; fomo ya khatululo ya PAIA (fomo ya 4 ya PAIA) Fomo dza Tshumelo ya Nnyi na Nnyi
Mbekanyamaitele, Vhutevhedzi	Bugutshumiswa ya PAIA
Mañwalwa a Tshirathedzhiki (Dzipulane na Muvhigo)	Mivhigo ya Kotara, Mivhigo ya Nwaha; Pulane ya Tshirathedzhi; Pulane ya Kushumele; Pulane ya Khwiniso ya Ndisedzo ya Tshumelo Zwidodombedzwa zwa vhukwamani zwa Muhasho; Phirisela dza Muhasho; Pulane dza Kufailele kwa Muhasho dzo Tendelwaho; Mbumbo ya Tshiimiswa yo Tendelwaho; Khaenda ya Mishumo ya Muhasho; Tshipitshi tsha Mugaganyagwama MEC; Tshumelo dza Ndisedzo ya Thendelanonzwiwa; Mañwalwa a Thendara; Bugutshumiswa ya Thuthuwedzo ya Tswikelo ya Mafhungo; Tshumelo dza Tshilingano; Mivhigo ya Ndinganelo Mushumoni Zwitatamennde zwa Masheleni zwo Odithiwaho; Mbekanyamaitele dza Muhasho na Bugutshumiswa dza maitele; Mivhigo ya Vhadzulapo; Magazini na dzidzhenala; Mañwalwa a mafhungo; Matheriala a khungedzelo; Shedulu dza mbadelo dza Muhasho;

11. MAITELE A TSWIKELO YA REKHODO DZO FARWAHO NGA MUHASHO

- 11.1 Khethekanyo ya 18 ya PAIA yo randela maga ane a fanela u tevhedzwa kha u swikisa khumbelo ya tswikelo ya mafhungo o farwaho nga Muhasho. Khethekanyo ya 23(1) ya POPIA i dovha ya netshedza maga a tswikelo ya mafhungo a muthu ene muṅe. Nḡila ya tswikelo ya mafhungo a muthu ene muṅe u ya nga khethekanyo ya 23 ya POPIA i fanela u tutshelelana na khethekanyo ya 18 ya PAIA
- 11.2 Muhumbeli kana thero ya data u fanela u shumisa fomo yo randelwaho, FOMO ya 2, musi a tshi ita khumbelo ya tswikelo ya rekhodo kana mafhungo a muthu ene muṅe. Fomo ya 2 yo nambatedzwa henefha.

11.3 Muhumbeli ndi muthu muñwe na muñwe ane a khou ita khumbelo ya tswikelo ya rekhodo ya Muhasho. Nahone afha, PAIA i sumbedza phambano vhukati ha tshaka mbili dza vhahumbeli vha tswikelo ya mafhungo, izwi zwi amba, Muhumbeli ene Muñe, (thero ya data) khathihi na Muñwe Muhumbeli.

11.3.1 Thero ya data ndi muhumbeli ane, musu o netshedza vhuṭanzi vhu fushaho ha u ḡḡivhadza, a vha a tshi khou humbela tswikelo ya rekhodo dzo faraho mafhungo a muthu ene muñe a thero ya data. Zwi tshi ya nga mbetshelo dza PAIA na POPIA, Muhasho u ḡo netshedza mafhungo o humbelwaho, kana u netshedza tswikelo ya rekhodo inwe na inwe i kwamaho thero ya data ya mafhungo a muthu ene muñe hu sa athu u fhela tshifhinga tshilapfu, (nga mutengo wo randelwaho, arali u hone) nga ṅḡila na tshivhumbeo tshi pfadzaho na nga ṅḡila ine ya pfesesea. Mbadelo dzo randelwaho dza u bveledzulula mafhungo a muthu ene muñe o humbelaho mafhungo awe dzi ḡo badeliswa nga Muhasho.

11.3.2 Muthu ane a wela kha khethekanyo ya Muñwe Muhumbeli u na ndugelo dza u ita khumbelo ya tswikelo ya mafhungo ane a kwama vhoṅṅḡila. Fhedzi-ha, Muhasho a u kombetshedzei u ṅea tswikelo phanḡa ha musu muhumbeli a tshi swikela thodea dza tswikelo ya mafhungo u ya nga PAIA na POPIA.

11.4 Fomo ya 2 i fanela u shumiwa ya swikiswa kha muofisiri wa Mafhungo nga tshanda, nga poswo, nga fekisi kana nga imeili, hune zwidodombedzwa zwa hone zwo sumbedzwa kha pharagiraḡu ya 6 afho ṅḡha.

11.5 Muhumbeli u fanela u swikisa vhuṭanzi ho linganaho ha rekhodo (dzo) yo humbelwaho u itela uri Muofisiri wa Mafhungo kana Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo, arali a hone, u itela u ṡalisa (dzi)rekhodo. Fomo yo randelwaho i fanela u ḡadziwa hu na zwidodombedzwa zwo linganaho zwine zwa nga ita uri Muofisiri wa Mafhungo a kone u ṡalisa:

11.5.1 zwidodombedzwa zwa vhuñe zwa muhumbeli;

11.5.2 zwidodombedzwa zwa rekhodo ine ya khou humbelwa;

11.5.3 lushaka lwa rekhodo;

11.5.4 tshivhumbeo tsha tswikelo; na

11.5.5 ngila ya tswikelo.

11.6 mbunonyengedzedzwa dza ndeme dzine dza fanela u humbulwa musu vha tshi dadza fomo ya khumbelo:

11.6.1 khethekanyo inwe na inwe ya fomo i na ndaela dzine dza fanela u tevhedzwa u itela u khwinisa khonadzeo ya uri khumbelo i tendiwe nga tshifhinga tshituku;

11.6.2 arali rekhodo dzo humbetshelwa muñwe muthu, vha humbelwa uri vha netshedze khophi ya ndaela ine ya vha tendela u shuma vho imela muñwe muthu;

11.6.3 thalutshedzo ine ya dodombedza rekhodo dzine dza khou humbelwa i fanela u swikiswa u itela Muofisiri wa Mafhungo kana Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo u kona u talusa rekhodo zwavhudi.

11.7 Muhumbeli u fanela u bvisela khagala, u ya nga khethekanyo ya 29(2) ya PAIA, tshivhumbeo tsha twikelo tshine tsha khou todea.

11.8 Muhumbeli u fanela u sumbedza arali (dzi)rekhodo dzine dza khou humbelwa dzi tshi do todea nga luñwe luambo.

11.9 Muhumbeli u fanela u sumbedza ngila ine a khou tama u divhadzwa ngayo nga ha tsheyo ya khumbelo khathihi na zwidombedzwa zwa ndeme uri a kone u divhadzwa zwavhudi.

11.10 Muhumbeli u do wana mafhungo nga ngila yo sumbedziswa ngayo. Khethekanyo ya 29(3) ya PAIA i sumbedza u ri u ita u ri mafhungo a kone u wanala zwi do bva arali khumbelo i sa do khakhisa lu sa pfadzi ndaulo yavhudi ya Muhasho, zwine zwa do tshinyadza kha u vhulungwa ha (dzi)rekhodo kana u nyadza nzivhanyedziso inwe na inwe ine ya si langwe nga Muvhuso.

11.11 Muhumbeli u fanela u sumbedza, u ya nga khethekanyo ya 29(2) ya PAIA, tshivhumbeo tsha tswikelo tshine tsha todea.

11.12 Muhumbeli u fanela u sumbedza arali (dzi)rekhodo dzo humbelwaho dzi tshi do todea nga luñwe luambo.

11.13 Muhumbeli u fanela u sumbedza ndila ine a tea u divhadzwa ngayo nga ha tsheo ya khumbelo na zwidodombedzwa zwo teaho uri a kone u divhadzwa zwavhuḁi.

11.14 Khumbelo yo itwaho nga mulomo ya tswikelo ya (dzi)rekhodo i nga itwa arali muhumbeli a songo ya tshikoloni kana a na vuholefhali. Muofisiri wa Mafhungo kana Mufarisa Muofisiri wa Mafhungo u ḁo thusa muhumbeli u ḁadza fomo yo randelwaho o imela muhumbeli uyo na u mu netshedza khophi ya fomo yo ḁadziwaho.

11.15 Muhumbeli u ḁo divhadzwa nga ha mbadelo yo randelwaho ine ya tea u badelwa, arali i hone, ngona ya u badela na ofisi ine a fanela u ita mbadelo iyi kana u swikisa vhuṭanzi ha mbadelo phanda ha musi khumbelo ya mafhungo i tshi nga shumiwa u ya phanda. Vha humbelwa u dzhiela nzhele uri muhumbeli u a tendelwa u sa badela mbadelo ya tswikelo kha Mulangi arali –

11.15.1 muhumbeli a songo malwa kana u maliwa nahone a ane muholo wawe wa ṁwaha, nga murahu ha musi ho no fhungudzwa masheleni o tendelaniwaho khao u fana na PAYE na UIF, u fhasi ha R14 712 nga ṁwaha; kana

11.15.2 O mala kana u malwa nahone muholo wawe na wa mufarisi wawe, nga murahu ha musi ho no fhungudzwa masheleni o tendelwaho khao, u fana na PAYE na UIF, u fhasi ha R27 192 nga ṁwaha

11.16 U ya nga Khethekanyo ya 25 ya PAIA, khumbelo ya mafhungo i ḁo shumiwa nga Muofisiri wa Mafhungo hu sa athu u fhela maḁuvha a 30 nga murahu ha u ṭanganedziwa ha khumbelo kana nga u ṭavhanya nga hune zwa konadzea ngaho, hune nga murahu Muofisiri wa Mafhungo u ḁo divhadza muhumbeli nga ha tsheo, ya u tenda kana u hana khumbelo ya tswikelo ya (dzi)rekhodo arali zwi tshi konadzea. Tsheo i fanela, arali zwi tshi konadzea u divhadzwa nga ndila ye ya humbelwa ngayo nga muhumbeli.

11.17 Khethekanyo ya 26 ya PAIA i randela zwiwo zwe tshifhinga tsha maḁuvha a 30 o bulwaho kha Khethekanyo ya 25 ya PAIA, a nga engedzwa luthihi lwa tshiṁwe tshifhinga tsha maḁuvha a sa fhiri 30, arali –

- 11.17.1 khumbelo ya rekhodo khulwane dzi re na tshivhalo kana dzi tshi do fanela u todiwa vhukati ha rekhodo dzo vhalaho nahone u tevhedzwa ha tshifhinga tsha vhukuma zwi tshi nga thithisa lu sa pfadzi kha mishumo ya Muhasho.
- 11.17.2 khumbelo i tshi do fanela u todiwa, kana u dzhiwa u bva, kha ofisi ya Muhasho ine ya si vhe kha dorobo nthihi na ofisi ya Muofisiri wa Mafhungo nahone i sa do kona u wanala hu sa athu u fhela tshifhinga tsha u thoma;
- 11.17.3 vhukwamani vhukati ha khethekanyo dza Muhasho kana na tshiinwe tshiimiswa tsha nnyi na nnyi ndi ha ndeme kana vhu a todea u itela u dzhia tsheo ya khumbelo na uri maga a u dzhia tsheo a nga si kone u fhelela lu pfadzaho nga tshifhinga tsha u thoma;
- 11.17.4 nyimele dzi fhiraho nthihi dzo bulwaho kha pharagirafu dza 13.17.1, 13.17.2 na 13.17.3 dzi a wanala ho sedzwa uri u tevhedzwa ha tshifhinga tsho fhelaho ha khumbelo a ho ngo konadzea lu pfadzaho; kana;
- 11.17.5 muhumbeli u fanela u tenda nga u tou n'wala u engedzwa ha tshifhinga.
- 11.18 Arali tshifhinga tsho engedzwa, muofisiri wa mafhungo u fanela u divhadza muhumbeli nga u engedzwa uhu nga u t'v'hanya hu sa athu u fhela maduvha a 30 a u thoma u t'anganedza khumbelo.
- 11.19 Arali khumbelo ya tswikelo ya rekhodo yo haniwa, yo lengiswa, kana yo tendelwa nga mulandu wa mbadelo dzi sa pfali kana yo tendelwa kha tshivhumbeo tshi sa t'anganedzei, muhumbeli a nga swikisa khat'hululo ya nga ngomu u ya nga Khethekanyo ya 74 ya PAIA.
- 11.20 Khethekanyo ya 74 ya PAIA i tendela khat'hululo dzi hanedzanaho na tsheo ya Muofisiri wa Mafhungo na maga a khat'hululo (ane a si vhe a khombekhombe).
- 11.21 U ya nga Khethekanyo ya 78 ya PAIA, muhumbeli kana nendila o bulwaho kha Khethekanyo ya 74, a nga kona fhedzi u ita khumbelo Khothe u itela tsheo yo teaho u ya nga Khethekanyo ya 82 ya Mulayo, nga murahu ha musu maga othe a khat'hululo ya nga ngomu a u hanedzana na tsheo ya Muofisiri wa Mafhungo o shumiswa. Sa zwe zwa sumbedziswa zwone kha pharagirafu ya 9.3 afho ntha,

maga a khatululo a si a khombekhombe nahone muhumbeli kana vhone ndila, tshifhinga tshinwe na tshinwe, a nga livha kotho u itela tsheo yo teaho, hu sa athu u fhela tshifhinga tsho randelwaho tsha maduvha a 180.

12. U SHUMIWA HA MAFHUNGO A MUTHU ENE MUÑE

12.1 Muhasho u do shuma mafhungo a muthu ene mune a thero ya data nga fhasi ha ndondolo yawo nga ndila dzi tevhelaho

12.1.1.1 Ndaulo ya vashumi na khumbelo dza vhahumbeli vha mushumo;

12.1.1.2 U vhulunga dziakhaunthu na dzirekhodo;

12.1.1.3 Maga a u renga na u rengisa;

12.1.1.4 Vhadali vha dalelaho zwifhato zwa Muhasho

12.2 Khethekanyo ya Thero ya Data na Mafhungo a muthu ene mune

12.2.1 Muhasho u nga shumana na rekhodo dzine dza elana na vhanetshedzi vha tshumelo, vhashelamulenzhe, vhorakhothiraka, vhanetshedzi vha tshumelo, vashumi na vhanetshedzwa vha tshumelo

Khethekanyo ya Thero dza Data	Mafhungo a muthu ene mune ane a nga Shumiwa
Vhathu vha Mashango a nda / Zwiimiswa	Dzina; zwidodombedzwa zwa vhukwamani (nomboro ya vhukwamani(dza), nomboro ya fekisi, diresi ya imeili); diresi ya vhudzulo na diresi ya poswo.
Zhendedzi/ Mueletshedzi/ Mueletshedzimakone	Madzina a vhathu vhane vha fanela u kwamiwa; Dzina la Tshiimiswa; Diresi ya vhudzulo, diresi ya poswo na zwidodombedzwa zwa vhukwamani (nomboro ya vhukwamani, nomboro ya fekisi, diresi ya imeili) Nomboro ya u Dirwalisa.
Vhadzulapo vha Riphabuliki ya Afrika Tshipembe	Zwidodombedzwa zwa vhana, vhaaluwa, vhathu vha re na vuholefheli, Vhaundi na muthu muñwe na muñwe ane a do

	kwama Muhasho a tshi khou tōda thuso inwe na inwe malugana na mafhungo a matshilisano.
Vhaṅetshedzi vha Tshumelo vha re kha Khonṭhiraka	Madzina a vhakwamiwa, dzina la tshiimiswa; madzina a vhalangi na vhafaramikove, diresi ya fhethu na ya poswo khatihi na zwidodombedzwa zwa vhukwamani (nomboro (dza)vhukwamani, nomboro ya fekisi, diresi ya imeili); mafhungo a masheleni; nomboro ya u ḍinwalisa; maṅwalwa a u thomiwa; mafhungo a elanaho na muthelo; vhasaini vho ṅewaho maanda, tshiimo tsha maandaafhadzo ya ikonomi yo ḍisendekaho na vharema (B-BBEE), zwiimiswa zwo ḍinwalisaho, zwiṭirathedzi zwa mabindu.
Vhashumi/ Miraḍo / Miraḍo ya Komiti	Mbehu, u ḍihwala; tshiimo tsha zwa mbingano; muraḥfo, miṅwaha, luambo, mafhungo a zwa pfunzo (ndalukanyo); mafhungo a zwa masheleni; ḍivhazwakale ya mushumo; nomborondaula; diresi ya fhethu na ya poswo; zwidodombedzwa zwa vhukwamani (nomboro ya (dza) vhukwamani, nomboro ya fekisi, diresi ya imeili); rekhodo ya zwa vhutshinyi; mutakalo na miraḍo ya muṭa, zwa mishonga, lushaka, vhubvo kha zwa matshilisano na m u r a ḥ f o , mutakalo muvhilini na muhumbuloni, vuholefali, mafhungo a bayomeṭiriki a muthu, ḍivhazwakale ya mushumo, u ḍinwalisa na madzangano a phurofeshinala na zwiko.

12.3 Vhaṭanganedzi kana khethekanyo dza vhaṭanganedzi vhane mafhungo a vhuṅe a nga swikiswa khavho nga Muhasho

Muhasho u nga ṅetshedza mafhungo a muthu ene muṅe a thero ya data kha Vhaṅetshedzi vha Tshumelo vhane vha ṅetshedza tshumelo dzi tevhelaho—

12.3.1 Vhane vha tōla rekhodo ya vhutshinyi;

11.3.2 U tōla khwaṭhisedzo ya ndalukano;

12.3.3 U ita thodisiso ya zwa vhutshinyi khathihi na thodisiso dziñwe na dziñwe dzi elanaho na mishumo ya Muhasho;

12.3.4 U ita odithi;

12.3.5 Ndaulo ya Tshikwama tsha Pentsheni ya Vhashumeli vha Muvhuso na thikhedzo ya zwa mutakalo; na

11.3.4 Muhasho u nga dovha wa netshedza mafhungo a muthu ene muṅe a thero ya data kha –

12.3.5 maandalanga mañwe na mañwe a vhulangi kana khothe, hu songo sedzwa mafhungo mañwe na mañwe kana tshipiḁa tshao, ane a wela fhasi ha vhulangi hao;

12.3.6 mazhendedzi a zwa mulayo, a fanaho na Vhulangi ha Vhuhaṭuli ha Lushaka kana Tshumelo ya Mapholisa ya Afrika Tshipembe, hu tshi itelwa thodisiso dza zwa vhutshinyi;

12.3.7 kha Dzikhothe, ho sedzwa mafhungo mañwe na mañwe o swikiswaho kha u senguluswa lwa mulayo.

12.4 **Thalutshedzonyangaredzi ya Mafhungo a Maga a Tsireledzo**

12.4.1 Muhasho u ḁo bvela phanḁa na u thoma na u dzudza maga o teaho, a pfadzaho a thekhiikhala na a zwa dzangano nga u dzhia maga o teaho a thekhiikhala na a zwa dzangano hu u itela u thivhela –

12.4.1.1 u xeletwa, u tshinyalelwa kana u tshinyadzwa hu si mulayoni ha mafhungo a muthu ene muṅe, na

12.4.1.2 tswikelo i siho mulayoni kha kana u shumiwa hu siho mulayoni ha mafhungo a muthu ene muṅe.

12.4.2 Muhasho wo dzhia maga a pfadzaho, sa zwine a vha zwone kha pharagirafu i re afho fhasi, u itela u –

- 12.4.2.1 ɽalusu khombo dza nga ngomu na nɽɽa dzine dza nga itea kha mafhungo a muthu ene muɽe ane wa vha nao na ane a kona u a langa;
- 12.4.2.2 sika na u dzudza maga o teaho a u tsireledza izwo zwine zwa nga vhanga khombo zwo topolwaho;
- 12.4.2.3 dzulela u khwaɽhisedza uri maga a tsireledzo a khou shuma zwavhuɽi; na
- 12.4.2.4 khwaɽhisedza uri maga a tsireledzo a dzulela u khwiniswa ho sedzwa zwithu zwiswa zwine zwa nga vhanga khombo kana vhukhaki kha maga a tsireledzo o no ɽaluswaho.

12.5 Maga o dzhiwaho nga Muhasho a katela, kha maɽwe—

12.5.1 Ndangulo ya Tswikelo

12.5.2 Tsireledzo ya Data;

12.5.3 Magatsireledzo;

12.5.4 Vhulavhelesi ho khwaɽhaho, vhukoni ha u Oditha na u Vhiga

12.5.5 Datambulungwathikhedzi;

12.5.6 Thandululo ya Nzivhavairasi na Nzivha-malware;

12.5.7 Bambela na Mafulo; na

12.5.8 Thendelano dzi fhedziswa na Vhashumi u itela u thomiwa ha ndango dza zwa tsireledzo.

13 MBADELO DZO RANDELWAHO

13.1 Khethekanyo ya 22(1) ya PAIA i sumbedza uri mbadelo dza tswikelo ya rekhodo dza Mulangi dzine dza fanela u badelwa dzi fanela u tou randelwa. Mbadelo dzo randelwaho ndi dze dza sumbedziswa zwone kha tshitenwanyengedzedzwa tsha A, tsho nambatedzwaho

13.2 Muhumbeli ane a khou humbela tswikelo ya rekhodo inwe na inwe a nga lavhelelwa u badela mbadelo, nga nɽɽa ha musu o wana thendelo ya u sa badela, sa zwe zwa sumbedziswa zwone kha pharagirafu ya 13.3 i re afho fhasi.

13.3 Muhumbeli ho ngo fanela u badela mbadelo ya tswikelo kha tshiimiswa tsha nnyi na nnyi arali –

13.3.1 O mala kana u malwa nahone muholo wawe, nga murahu ha musu ho no fhungudzwa masheleni o tendelwaho khao, u fana na PAYE na UIF, u fhasi ha R14 712 nga nhwaha, kana

13.3.2 O mala kana u malwa nahone muholo wawe na wa mufarisi wawe, nga murahu ha musu ho no fhungudzwa masheleni o tendelwaho khao, u fana na PAYE na UIF, u fhasi ha R27 192 nga nhwaha.

14. U WANALA HA BUGUTSHUMISWA

14.1 Bugutshumiswa ya Muhasho i wanala:

14.1.1 kha webusaithi ya Muhasho kha LDARDrequests@agric.limpopo.gov.za

14.1.2 ofisini khulwane dza Muhasho u itela u tolwa nga tshitshavha nga tshifhinga tsho dowealeho tsha mushumo;

14.1.3 kha muthu muhwe na muhwe nga murahu ha u ita khumbelo na nga murahu ha u badela mbadelo i pfadzaho.

14.1.4 Mbadelo ya khophi ya Bugutshumiswa, sa zwe ya bulwa ngaho kha tshitenwanyengedzedzwa tsha A, i do tea u badelwa kha muelo muhwe na muhwe wa A4 wa khophi ine ya do itwa.

15. REKHODO DZINE DZA SA WANALE KANA DZI SONGO VHUYAHO DZA VHA HONE

15.1 Vhahumbeli vha na pfanelo ya u tlanganedza phindulo i kha tshivhumbeo tsha afidefithi kana khwaṭhisedzo hune rekhodo dza sa do kona u wanala lu pfadzaho, fhedzi hune muhumbeli a nga vha o no wana tswikelo arali rekhodo ya hone yo kona u wanala.

15.2 Vhahumbeli vha dovha vha vha na pfanelo dza u wana phindulo i kha tshivhumbeo tsha afidefithi kana khwaṭhisedzo hune rekhodo dzine dza khou todiwa dza si vhe hone.

16. U TSHINYADZWA HA DZIREKHODO

16.1 Muhasho u na maanda a u tshinyadza lu re mulayoni rekhodo dzinwe u ya nga mulayo u wanalaho kha Tshumelo dza Vhulonda Rekhodo dza Lushaka.

16.2 Vhahumbeli vha do tsivhudzwa arali inwe ya rekhodo dzo tshinyadzwaho i tshi elana na rekhodo dzo humbelwaho

16.3 U ya nga khethekanyo ya 24(1) ya POPIA, nga murahu ha u tangedza khumbelo ya thero ya data ine ya khou humbelwa Muhasho u nga-

16.3.1 lulamisa kana u thutha mafhungo a vhuṅe a thero ya data yo farwaho kana ine ya vha nga fhasi ha ndango ane a si vhe a vhukuma, a sa elani, o dalesaho, o fhelelwaho nga tshifhinga, a songo fhelelaho, ane a kanganyisa kana a songo waniwaho lwa mulayo; kana

16.3.2a tshinyadza kana u thutha rekhodo kana mafhungo a vhuṅe a thero ya data ine Muhasho wa vha u songo tsha tendelwa u a fara u ya nga khethekanyo ya 14 ya POPIA.

17. U DZUDZA BUGUTSHUMISWA I NGONANI

Arali zwo tea, Muhasho u do khwinisa, na u anadza Bugutshumiswa iyi nga nwaha.

Yo bviswa nga

VHO DR. SEHLAPELO MCAM
MUOFISIRI WA MAFHUNGO

DATUMU

TSHITENWANYENGEDZEDZWA TSHA A

LIMPOPO

PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

MUHASHO WA

MVELEDZISO YA ZWA MATSHILISANO

MBADELO

Mbadelo ho Sedzwa Zwiimiswa zwa Nnyi na nnyi

Tshitenwa	Thalutshedzo	Mutengo
1.	Mbadelo ya khumbelo nga muhumbeli muhwe na muhwe	R100.00
2.	Fothokhophi ya bammbiri la muelo wa A4	R1.50 nga siafari kana tshipida tshalo
3.	Khophi yo gandiswaho ya siafari la A4	R1.50 nga siafari kana tshipida tshalo
4.	Khophi i re kha tshivhumbeo tshi vhaleaho nga khomphyutha kha: (i) Fuleshiqiraivi (Diraivitali) (i do diswa nga muhumbeli) (ii) Disiki yo tsitsikanaho • Arali yo netshedzwa nga muhumbeli • Arali yo netshedzwa kha muhumbeli •	R40.00 R40.00 R 60.00
5.	Khophi ya rekhodo ya u tou vhona, nga muelo wa siafari la A4	Tshumelo ine ya do todelwa mugetshedzi wa tshumelo wa nnda. Zwi do bva kha mbadelo dzine dza do todwa nga Mugetshedzi wa tshumelo uyo
6.	Khophi ya zwifanyiso zwi vhonehalo	

7.	Khophi ya rekhodo ya u tou thetshesesa, nga muelo wa siatari la A4	R 24.00
8.	Khophi ya rekhodo ya u thetshesesa kha: (i) Fuleshidiraivi (i do diswa nga muhumbeli) (ii) Disiki yo tsitsikanaho • Arali yo netshedzwa nga muhumbeli • Arali yo netshedzwa kha muhumbeli	R40.00 R40.00 R60.00
9.	U tōda na u lugisa rekhodo u itela u i bvisa ho sedzwa awara inwe na inwe kana tshipida tsha awara, hu sa katelwi awara ya u thoma, ine ya tōdea kha u tōda na u lugisa uhu. Ine ya sa fanele u fhira mbadelo guṭe ya	R100.00 R300.00
10.	Diphosithi: arali u tōda hu tshi do fhira awara dza 6	Tshararu tsha mutengo wa khumbelo inwe na inwe yo tanganyelweho u ya nga zwiteṅwa zwa 2 u swika kha zwa 8.
11.	U posa, u imeila kana u rumela huṅwe na huṅwe ha elekhithironikhi	Mbadelo dza vhukuma, arali dzi hone.

TSHITENWANYENGEDZEDZWA TSHA B

LIMPOPO

PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

MUHASHO WA

MVELEDZISO YA ZWA MATSHILISANO

FOMO YA 2

KHUMBELO YA TSWIKELO YA REKHODO

[Ndaulo ya 7]

VHA DZHIELE NZHELE:

1. *Vhuṭanzi ha u ḡi ḡivhadza vhu fanela u nambatedzwa nga muhumbeli.*
2. *Arali khumbelo dzo swikiselwa muṁwe muthu, vhuṭanzhi ha thendelo iyo vhu fanela u nambatedzwa kha fomo iyi.*

KHA: Muofisiri wa Mafhungo

(Diresi)

Diresi ya Imeli: _____

Nomboro ya Fekisi: _____

Kha vha swaye nga "X"

☐ Khumbelo i khou itwa nga dzina langa

☐ Khumbelo i khou itelwa muṅwe muthu.

MAFHUNGO A MUTHU ENE MUṂE			
Madzina nga Vhuḍalo			
Nomborondaula			
Vhuimo vhune khumbelo ya khou swikiswa vhe khaho (musi i tshi khou itelwa muṅwe muthu)			
Diresi ya Poswo			
Diresi ya Tshitirata			
Diresi ya Imeli			
Nomboro ya Vhukwamani	Luṅgingo. (Bindu):		Fekisi:
	Luṅgingokhwala		
Madzina nga vhuḍalo a muthu ane khumbelo ya khou itelwa ene (arali a hone):			
Nomboro ya Vhuṅe			
Diresi ya Poswo			

Diresi ya Tshitirata			
Diresi ya Imeli			
Nomboro dza Vhukwamani	Luṅgingo. (Bindu)		Fekisi
	Luṅgingokhwala		

**ZWIDODOMBEDZWA ZWA REKHODO
YO HUMBELWAHO**

Kha vha swikise zwidodombedzwa zwa rekhodo ine khumbelo ya tswikelo ya khou itelwa yone, hu tshi katelwa na nomborondauli arali vha tshi i divha, u itela uri rekhodo i kone u wanala. (Arali tshikhala tsho netshedzwaho tshi tshiṱuku, kha vha bvelephanda kha siaṱari ja thungo vha ji nambatedze kha fomo iyi. Masiaṱarinyengedzedzwa oṱhe a fanela u sainiwa.)

Ṱhalutshedzo ya rekhodo kana tshipiḽa tsho teaho tsha rekhodo::

Nomborondaula, arali i hone

Zwiṱwe zwidodombedzwa zwa rekhodo

**LUSHAKA LWA REKHODO
(Kha vha swaye bogisi ḽo teaho nga "X")**

Rekhodo i kha tshivhumbeo tsho tou ṱwalwaho kana tsho gandiswaho

Rekhodo yo vhumbeo nga zwifanyiso zwi vhoneḽo (izwi zwi katela zwinepe, dzisilaidi, vidio dzo rekhodiwaho, zwifanyiso zwo bveledzwaho nga khompyutha, zwiketshe, n.z)

Rekhodo i na maipfi kana mafhungo o rekhodiwaho ane a kona u dovha a bveledzululwa nga miungo

Rekhodo i farwa kha khomphyutha kana kha elekhithronikhi, kana nga tshivhumbeo tshi vhaleaho nga mutshini

**LUSHAKA LWA REKHODO
(Kha vha swaye bogisi ḽo teaho nga "X")**

Khophi ya rekhodo yo gandiswaho (hu tshi katelwa na khophi dziñwe na dziñwe dza zwifanyiso zwi vhonealaho, u ñwalululwa na mafhungo o farwaho kha khompyutha kana ane a vha kha tshivhumbeo tsha elekhithironikhi kana ane a kona u vhalea nga)	
Rekhodo yo vhumbeo nga zwifanyiso zwi vhonealaho (izwi zwi katela zwinepe, dzisilaidi, vidio dzo rekhodiwaho, zwifanyiso zwo bveledzwaho nga khompyutha, zwicketshe, n.z)	
Thirekhe dzo ñwalululwaho dza miungo (mañwalwa o ñwalwaho kana o gandiswaho)	
Khophi ya rekhodo i re kha ñiraivi ya fuñashi (ñiraivitai) hu tshi katelwa na zwifanyiso zwi vhonealaho na miungo)	
Khophi ya rekhodo i re kha disikitsitsikana ya (hu tshi katelwa na zwifanyiso zwi vhonealaho na miungo)	
Khophi ya rekhodo yo vhumbeo kha seva ya u vhumbeo ya kilaudu	

NDILA YA TSWIKELO <i>(Kha vha swaye bogisi la khumbelo nga "X")</i>	
Khophi yo gandiswaho ya rekhodo (hu tshi katelwa khophi dza zwifanyiso zwi vhonealaho, mafhungo o ñwalululwaho na o farwaho nga khompyutha kana a re kha tshivhumbeo tsha elekhithironikhi kana kha tshivhumbeo tshi vhonealaho nga khompyutha)	
Tshumelo dza Poswo u ya kha ñiresi ya poswo	
Tshumelo dza poswo u ya kha ñiresi ya tshithirata	
Tshumelo dza khorio u ya kha ñiresi ya tshithirata	
Fekisi ya mafhungo a re kha tshivhumbeo tsho tou ñwalwaho kana u gandiswa (hu tshi katelwa u minwalululo)	
Imeili ya Mafhungo (hu tshi katelwa mibvumo arali zwi tshi konadzea)	
U kovhelana kha kilaudu/u rumela faila	
Luambo lune lwa takalelwa (kha vha dzihlele nzhele uri arali rekhodo i tshi wanala nga luambo lune vha khou i toga ngalwo, tswikelo i nga ñetshedzwa nga luambo lune ya wanala ngalwo)	

ZWIDODOMBEDZWA ZWA PFANELO INE YA TEA U TEVHEDZWA KANA U TSIRELEDZWA <i>Arali tshikhala tsho ñetshedzwaho tshi tshithuku, vha humbelwa uri vha bvele phanda kha ñinwe siatari nahone vha ñi nambatedze kha Fomo iyi. Muhumbeli u fanela u saina masiatarinyengedzedzwa othe.</i>	

Kha vha sumbedze uri ndi pfanelo ifhio ine ya khou tea u tevhedzwa kana u tsireledzwa	
Kha vha talutshedze uri naa rekhodo ine ya khou humbelwa i khou tōdelwa u tevhedza kana u tsireledza pfanelo yo bulwaho afho nṱha:	

MBADELO

- a) Mbadelo ya khumbelo i fanela u badelwa phanda ha musi khumbelo i tshi nga dzhielwa nṱha.
- b) Vha ḑo ḑivhadzwa nga ha mutengo wa mbadelo ya tswikelo une wa fanela u badelwa.
- c) Mbadelo ya tswikelo ya rekhodo ine ya fanela u badelwa i ḑo bva kha tshivhumbeo tshine tswikelo ya ḑo tōḑea ngatsho khathihi na tshifhinga tshi pfadzaho tshine tsha ḑo tōḑea kha u tōḑa na u lugisa rekhodo.
- d) Arali vha tshi tendelwa u sa badela mbadelo inwe na inwe, vha humbelwa uri vha bule mbuno inwe na inwe, kha vha bule mbuno ya u tendelwa uhu.

- a) Mbadelo ya khumbelo i fanela u badelwa phanda ha musi khumbelo i tshi nga dzhielwa nṱha.
- b) Vha ḑo ḑivhadzwa nga ha mutengo wa mbadelo ya tswikelo une wa fanela u badelwa.
- c) Mbadelo ya tswikelo ya rekhodo ine ya fanela u badelwa i ḑo bva kha tshivhumbeo tshine

Mbuno		

tswikelo ya
 ɔo ɔoɔea
 ngatsho
 khathihi na
 tshifhinga
 tshi
 pfadzaho
 tshine tsha
 ɔo ɔoɔea
 kha u ɔoɔa
 na u lugisa
 rekhodo.

d) Arali vha tshi
 tendelwa u sa
 badela
 mbadelo
 inwe na
 inwe, vha
 humbelwa
 uri vha bule
 mbuno inwe
 na inwe, kha
 vha bule
 mbuno ya u
 tendelwa
 uhu.

Vha ɔo ɔivhadzwa nga u tou n̄wala arali khumbelo yavho yo tendiwa kana yo haniwa na u ri
 arali yo tendiwa na mbadelo dzi elanaho na khumbelo yavho, arali dzi hone. Vha humbelwa u ri
 vha sumbedze n̄dila ine vha ɔoɔa ngayo vhudavhidzani havho:

Diresi ya Poswo	Fekisi	Vhudavhidzani ha eḽekhiḽhironikhi (Vha humbelwa uri vha ɔaluse)

Yo sainiwa _____ nga ɔa _____ ɔa _____ 20 _____

Tsaino ya Muhumbeli /muthu ane khumbelo ya khou itelwa ene

HU SHUMIWAHO NGA OFISI

<i>Nomborondaula:</i>	
<i>Khumbelo yo ṭangedzwa nga:</i> <i>(Kha vha bule Vhuimo, Dzina na Tshifani</i> <i>tsha Muofisiri wa Mafhungo)</i>	
<i>atumu ye ya ṭangedzwa ngayo:</i>	
<i>Mbadelo ya Tswikelo:</i>	
<i>Diphosithi (arali i hone):</i>	

Tsaino ya Muofisiri wa Mafhungo

TSHITENWANYENGEDZEDZWA TSHA C

LIMPOPO

PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

MUHASHO WA

MVELEDZISO YA ZWA MATSHILISANO

FOMO YA KHAṬHULULO YA NGA NGOMU

FOMO YA 4

[Ndangulo ya 9]

Nomborondaula:

ZWIDODOMBEDZWA ZWA TSHIIMISWA TSHA NNYI NA NNYI

Dzina la Tshiimiswa tsha Nnyi na nnyi

Dzina na Tshifani zwa Muofisiri wa Mafhungo:	
--	--

ZWIDODOMBEDZWA ZWA MUVHILAHILI O SWIKISAHO KHAṬHULULO YA NGA NGOMU

Madzina nga Vhugalo				
Nomboro ya Vhune				
Diresi ya Poswo				
Nomboro dza Vhukwamani	Luṭingo (Bindu)		Fekisi	
	Luṭingokhwalwa			
Diresi ya Imeili				

Naa khaṭhululo ya nga ngomu yo swikiselwa muṁwe muthu?	Ee		Hai	
Arali phindulo yavho i "ee", vhuimo vhune khaṭhululo ya nga ngomu ya khou swikiselwa muṁwe muthu vhe khaho: (Vhuṭanzi ha vhuimo vhune khaṭhululo ya khou swikiswa vhe khaho, arali vhu hone vhu fanela u nambatedzwa.)				

ZWIDODMBEDZWA ZWA MUTHU ANE KHAṬHULULO YA NGA NGOMU YA KHOU ITELWA ENE
(Arali zwo swikiswa nga nendila)

Madzina nga Vhugalo				
Nomborondaula				
Diresi ya Poswo				
Nomboro dza Vhukwamani	Luṭingo (Bindu)		Fekisi	
	Luṭingokhwalwa			
Diresi ya Imeili				

TSHEO INE YA KHOU HANEDZANA NA KHAṬHULULO YA NGA NGOMU
(Kha vha swaye bogisi lo teaho nga "X")

U haniwa ha khumbelo ya tswikelo	
----------------------------------	--

Tsheo malugana na mbadelo dzo randelwaho u ya nga khethekanyo ya 22 ya Mulayo	
Tsheo malugana na u engedzwa ha tshifhinga tsha u shumana na khumbelo u ya nga khethekanyo ya 26(1) ya Mulayo	
Tsheo u ya nga khethekanyo ya 29(3) ya Mulayo wa u hana tswikelo i nga tshivhumbeo tshe ya humbelwa ngatsho nga muhumbeli	
Tsheo ya u tendela khumbelo ya tswikelo	

MBUNO DZA KHAṬHULULO

(Arali tshikhala tsho netshedzwaho tshi tshiṭuku, vha humbelwa uri vha bvele phanda kha siṭari liṅwe nahone vha li nambatedze kha fomo iyi, masiṭarinyengedzedzwa oṭhe a fanela u sainiwa)

Kha vha bule tshiitisi kana mbuno ye khaṭhululo ya nga ngomu ya ḍitika ngayo:	
Kha vha bule vhuṅwe vhuṭanzi vhune ha nga ṭhusa kha u tendelwa ha khaṭhululo ya nga ngomu:	

Vha ḍo ḍivhadzwa nga u tou ṅwala nga ha tsheo ya khaṭhululo yavho ya nga ngomu. Vha humbelwa uri vha sumbedze ṅḍila ine vha ṭoḍou ḍivhadzwa ngayo:

Ḍiresi ya poswo	Fekisi	Vhudavhidzani ha elekhiṭhironiki (Vha humbelwa u sumbedza)

Yo sainiwa _____ nga _____ la _____ 20 _____

Tsaino ya Muvhilaheli/Nendila

**HU SHUMIWAHO NGA OFISI
REKHODO YA TSHIOFISI YA KHAṬHULULO YA NGA NGOMU**

Khaṭhululo yo ṭanganedzwa nga: (kha vha bule vhuimo, dzina na tshifani zwa Muofisiri wa Mafhungo)			
Datumu ye ya ṭanganedzwa ngayo:			
Khaṭhululo yo fheletshedzwa nga mbuno dza tsheo ya muofisiri wa mafhungo khathihi na, hune zwa konadzea, zwidodombedzwa zwa nendila muṁwe na muṁwe ane rekhodo dza mu kwama, zwi swikiswa nga muofisiri wa mafhungo:	Ee		
	Hai		
MVELELE YA KHAṬHULULO			
U haniwa ha khumbelo ya tswikelo. Naa ho khaṭhisedzwa?	Ee		Tsheo ntswa (arali i songo khaṭhisedzwa)
	Hai		
Naa mbadelo yo Khaṭhisedzwa (Khethekanyo ya 22)?	Ee		Tsheo ntswa (arali i songo khaṭhisedzwa)
	Hai		
U engedzwa ho Khaṭhisedzwa? (Khethekanyo ya 26(1).	Ee		Tsheo ntswa (arali i songo khaṭhisedzwa)
	Hai		
Tswikelo yo Khaṭhisedzwa? (Khethekanyo ya 29(3).	Ee		Tsheo ntswa (arali i songo khaṭhisedzwa)
	Hai		
	Ee		Tsheo ntswa

Khumbelo ya tswikelo yo tendiwa. Naa yo khwaṭhisedzwa?	Hai	(arali i songo khwaṭhisedzwa)
--	-----	----------------------------------

Yo sainiwa _____ nga la _____ la _____ 20 _____

Maandlana o teaho